

Sv. Helena so sv. Annou a P. Máriou na severnej stene lode. Foto Š. Fábian

Detail postáv apoštolov na južnej strane presbytéria. Foto Š. Fábian

datovania vzniku kraskovského kostola bola sťažená typologickým charakterom objektu a do istej miery indiferentným formálnym architektonickým aparátom, ktoré dovoľovali jej riešenie v značnom časovom rozptyle, presahujúcim sto a viac rokov. Objektívny pohľad priniesol až archeologický výskum, a najmä odkrytie staršej stavby spolu s detailným vyhodnotením nástenných malieb.

K podobne závažnému zisteniu patrí objektívna a exaktným výskumom ustanovená postupnosť vzniku jednotlivých malieb v interiéri, opäť výrazne meniacia staršie názory a predpoklady. Detailný reštaurátorský prieskum, predovšetkým analýza stratigrafie jednotlivých omietkových vrstiev a vrstiev intonaca, jednoznačne preukázala, že prvou etapou výzdoby interiéru kraskovského kostola bola realizácia dvojice samostatných obrazov vo východnej časti severnej steny lode s motívmi Piety so sv. Jánom a Máriou Magdalénou a obraz so sv. Helenou a sv. Annou.⁷ Napriek silnému poškodeniu obidvoch kompozícií sa tu v pregnantnej podobe objavuje suverénna kresliarska línia v podaní figúr, telesných tvarov a drapérií, ktorá dovoľuje jednoznačne pripísať obidva obrazy Majstrovi ochtinského presbytéria, prípadne jeho dielni. Ide tu o prácu maliara azda najexponovanejšieho v Gemeri, ktorého tvorba sa v najcharakteristickejšej podobe prejavuje vo výzdobe kostola v Ochtinej a odtiaľ možno odvodí aj jeho označenie. Majster ochtinského presbytéria patrí svojim výtvarným prejavom k maliarsky aj umelecky najzrelejšiemu smeru v gemerskej monumentálnej maľbe druhej polovice 14. storočia. Je suverénnym kresliarom, jeho kompozície pôsobia dojmom rýchlej práce s uvoľneným rukopisom: vypracuje základnú kontúru figúry, aby ju prekryl pomerne širokou škálou farebných tónov, modelujúcich základné tvary a objemy. Skutočný spôsob jeho maľby je dnes skreslený neskoršími premaľbami a sekundárnymi zásahmi. V intaktnom stave sa azda zachovala iba skupina polopostáv starcov a anjelov vo zvyšku kompozície Posledného súdu, donedávna prekrytá vápennými nátermi v povalovom priestore nad presbytériom v Ochtinej.⁸ Práve tu môžeme v najčistejšej